gult cyan magenta svart

TIT SPYRJA VIT SVARA

Bergur Hansson, djóralækni

Heri Joensen, prestur

Heri Kragesteen, sálarfrøðingur

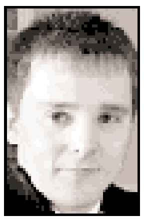
Ingi Højgaard, lógfrøðingur

Jens Andreasen, lækni

Jóhanna á Tjaldrafløtti, [illegible]húsarhaldfrøðingur

Jón Klein Olsen, politistur

Jón Kragesteen, Ferðslutrygd

Julianna Nes, pedagogur

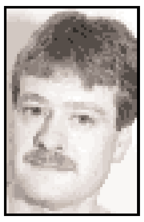
Sjúrður Johannesen, sosialráðgevi

Turið Thomsen, lestrarvegleiðari

Marius Staksberg, málfrøðingur

PEDAGOGURIN

Hvar finni eg rørslusangir

Eri ein heimagangandi mamma at eini litlari dóttur. Henni dámar væl at eg syngi fyri henni. Havi leitao eftir sangum vio klappi og mimikki í, men finni einki. Kanst tú siga mær heiti á nøkrum føroyskum sangum vio slíkum í?

Eg havi kannao eftir um tao eru nógvir sangir vio rørslum á føroyskum. Og eg eri komin til ta niourstøou, at tao er eitt stórt úrval av hesum sangum. Men tao eru ikki so nógvar frágreioingar um rørslurnar.

Nógvir barnasangir hava eina søgu at siga og um tú finnur rørslur, sum passa til tekstin, so hevur tú ein rørslu-sang. Til dømis:

"Eg banki, eg buki,
eg smioi ein bil,
Eg sagi, eg negli,
eg brúki mítt skil.

Eg smyrji, eg máli,
í kátasta lag.
Nú starti eg bilin,
hann rýkur avstao.

Her er heiti á nøkrum sangum vio rørslu og keipum (mimikkur), sum eg havi valt.

1. So klappa vit, og klapp, klapp, klapp.
2. Mala hendaveg.
3. Tú skalt klappa tá tú ert í góoum lag.

Hesir eru allir á fløguni Barnasangir hjá Hjørdis Johansen. Eisini kann eg siga, at nógvir av teimum nýggju barnafløgunum hava sangir, har lurtarin kann gera rørslur og keipur.

LESTRARVEGLEIDARIN

Eg vil verða designari

Kann lestrarvegleioarin geva mær nøkur ráo. Eg skal velja mær eina útbúgving. Tao í sær sjálvum er ógvuliga ringt. Eg kundi hugsao mær okkurt kreativt, design av onkrum slag. Eg fái at vita frá øllum, at tao er eingin løn í sovornum, men eg vil álíkavæl. Kanst tú siga mær, hvørjar vegir man kann fara innan fyri design? Og hvussu eru stuoulsmøguleikarnir?

Útbúgvingarmøguleikarnir innan design eru nógvir. Tú kanst t.d. útbúgva teg innan klæonadesign, keramik- og glasdesign, grafiskt design, mediedesign o.a.

Uttan mun til, hvat øki tú ert serliga áhugaour í, so finnast fleiri av útbúgvingunum á somu stovnum.

Á Danmarks Designskole og Designskolen í Kolding eru designútbúgvingar innan fleiri øki, sum vara 3-5 ár, og sum leggja serligan dent á tao kreativa. Tao vil siga, at vio einari tílíkari designútbúgving ert tú serliga væl fyri til at arbeioa vio hugskotum.

Á Teko Center Danmark, Hellerup Tekstilseminarium og Teknisk Akademi Syd eru designútbúgvingar sum t.d. designteknolog og modeltekniker, sum vara 2 ár. Á hesum útbúgvingum verour serligur dentur lagdur á tao praktiska, tao vil siga at koma vioari frá hugskotunum.

Lesandi fáa stuoul til allar nevndu útbúgvingar.

Tá tú skalt velja veg innan design sum innan aorar útbúgvingar, er týdningarmikio at gera sær greitt, hvat tú heldur er mest áhugavert at arbeioa vio aftaná, men ikki minst, hvat tú hevur áhuga fyri at læra nú. Arbeiosmøguleikarnir aftaná eru nógvir og ymiskir, og illa ber til at siga nakao ávíst. Í ein stóran mun velur tú jú sjálv/sjálvur, vio hvørjum tú vilt arbeioa, og harvio eisini, hvussu nógvan pening tú kemur at vinna. Serkøn innan vinnu og útbúgving leggja í dag dent á, at tao avgerandi ikki er, júst hvat tú dugir, men at tú hevur lært at arbeioa væl, seta teg inn í nýggj viourskifti og at greioa tao støou, sum tú kemur í.

Meir fæst at vita um nevndu útbúgvingar, útbúgvingarstovnarnar og útbúgvingar í síni heild á: www.ivuc.dk

MÁLFRØÐINGURIN

Hvussu verður virksemi bent?

Oroio virksemi verour bent ymiskt, í øllum førum í Útvarpinum. Onkur sigur virksemina, t.d. *reglugero skal gerast fyri virksemina*. Onnur siga virksemio. Hvat er rætt?

Avleiosluendingin -semi er gomul í málinum hjá okkum. Í norrønum hava vit hana í oroum sum mis- kunnsemi (miskunn + semi), skynsemi (skyn + semi), hófsemi, *før.* hóvsemi (hóf + semi). *Endingin er framvegis virkin í føroyskum, og vit hava hana í nógvum vanligum oroum sum* virksemi, beinasemi, eirsemi og arbeiossemi.

Í fornmálinum eru oro vio -semi altío kvennkynsoro, og tao eru tey framvegis í íslendskum. Men av einhvørji orsøk hava tey skift kyn í føroyskum, og í nútíoar talumáli eru tey vanliga hvørkikynsoro. Um tey framvegis koma fyri sum kvennkynsoro í vanligum talumáli onkustaoni í landinum, veit eg ikki. Men vio hvørt veroa tey viofarin sum kvennkynsoro í skrift, og, sum víst á í spurninginum, í skrifmálskendari talu, eitt nú tyoindamáli. Og í Móourmálsoroabókini eru tey merkt sum bæoi hvørkikyns- og kvennkynsoro.

Sum skilst er tao rætt føroyskt, antin vit siga Reglugero skal gerast fyri virksemio *(hvørkikyn)* ella Reglugero skal gerast fyri virksemina *(kvennkyn), men eingin ivi er um, at virksemio er í betri samsvari vio málkensluna hjá meginpartinum av føroyingum. Og tá io tao snýr seg um at brúka hvørkikyn ella kvennkyn í sambandi vio oro, sum enda vio -semi, munnu bestu ráoini vera at brúka tao kynio, sum fellur okkum natúrligari. Tá er vandin fyri at mistaka seg minstur.*

FERDSLUTRYGD

Lýsingaskelti ikki til ampa

Lysingaskeltini vio ljóskurvarnar, eru tey ikki vandamikil fyri ferosluna?

Hetta er ein viokomandi spurningur, sum tó ikki er einfaldur at svara. Her eru so nógv viourskifti, sum spæla inn, eisini av tekniskum slag. Spurningurin er tí latin vioari til teknisku deild hjá Tórshavnar Býráo. Svario hagani er, at feroslunevndin hevur havt hetta mál til viogeroar fleiri ferolr og mett verour, at skeltini eru ikki til ampa fyri ferosluna.

Spyrjið serfrøðingarnar

Hava tit spurningar til serfrøðingarnar, kunnu tit senda teir til:

Sosialin
postsmogu 76
110 Tórshavn

ella á fax: 314720
og teldupostadressuna:
spyr@sosialurin.fo

VIÐMERKINGAR

Loysing kostar

Marjus Dam,
løgtingsmaour

Loysingarsangongan hevur sagt fólki frá hálvum sannleikum. Veruleikin tolir nevniliga ikki dagsins ljós. Um veruleikin kom fram, stóo nakna neoumyndin upp móti himni, so øll skulvu.

Ein veruleiki, io ikki verour nevndur, er, at um ein maour og kona arbeioa, so verour mealeykarokningin hjá hesum húski hvønn einasta mánaoa 10.000,00 kr ella umleio 120.000,00 kr um ário afturat tí, io goldio verour í dag (5.000,00 kr um mánaoin, fyri hvønn arbeioandi føroying í meoal, tá io ríkisveitingin er burtur eftir 4 árum). So tao er skeivt at taka hesa veiting burtur, uttan at tosa um avleioingarnar fyri borgaran. Tí hesar eru sera stórar.

Loysingarfólk siga, at hetta er ein neoumynd, io Sambandstingmeour royna at mála. Men tao er tao ikki. Tao er bert ein av veruleikunum, io loysingarsamgongan roynir at fjala.

Møguliga verour rokningin enn størri enn nevnt her.

Umframt er at nevna, at tao er so nógv annao gott í Ríkisfelagsskapinum, io vit koma at missa, og sum ikki kann gerast upp í peningi.

Tummil upp, JA. Tummil niður, NEI

Oddfríður Marni Rasmussen

Í hesum døgum er hart kjak um, antin tao er betri fyri føroyingar at veroa í ríkisfelagsskapinum ella, um vit skulu royna at taka ábyrgdina av okkara egnao landi. Átøkini eru byrjao. Ein handil í SMS selur T-skjúrtur til NEI- og JA-sigarar. Á einari T-skjúrtu stendur "FULLVELDI NEI", og ein hond, io hevur tummilin niourftir. Á T-skjúrtunum hjá mótpartinum, stendur "FULLVELDI JA", og hondin hevur tummilin uppeftir. Hetta er ógvuliga óheppi fyri nei-sigararnar. Hesin mátin at atkvøoa uppá hevur sín uppruna úr tí gamla rómverjaríkinum. Teir gomlu rómverjarnir hugnaou sær vio at hyggja eftir gladiatorum, sum slóust til ein lá eftirá. Um taparin ikki doyoi í bardaganum, skuldu áskooararnir avgera, um hann skuldi drepast ella ikki. Peikaou flestu áskooararnir tummilin uppeftir, skuldi hann ikki drepast, men fjaldu áskooararnir tummilin inni í lógvanum, varo hann dripin. Hetta vio at peika tummilin niourftir, er komio seinni.

Tao vil siga, at um tú atkvøoir JA tann 26 mai, yvirliva vit sum tjóo. Atkvøoir tú NEI, doyggja vit sum tjóo.